

Hvilke oppgaver kommer og hvem skal gjøre dem?

Frode Selbo

Spesialrådgiver, NAV Hjelpemidler og tilrettelegging

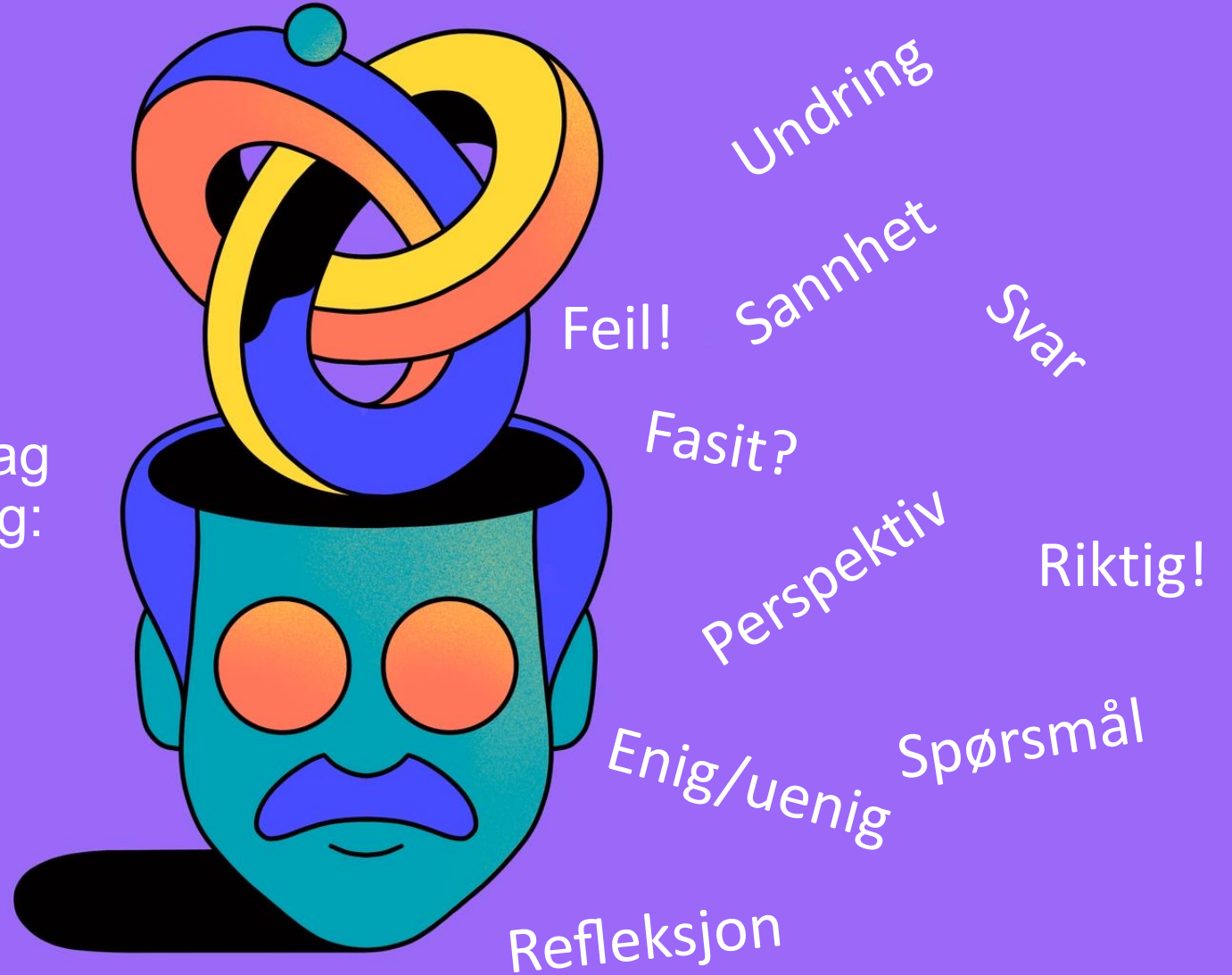
Webinar, Statsforvalteren

070623

Frode Selbo
Sykepleier
MBA Kunnskapsledelse

Tre kommuner
NAV Hjelpemiddelsentral Trøndelag
NAV Hjelpemidler og tilrettelegging:
Strategi/Omstilling/Digital
Transformasjon

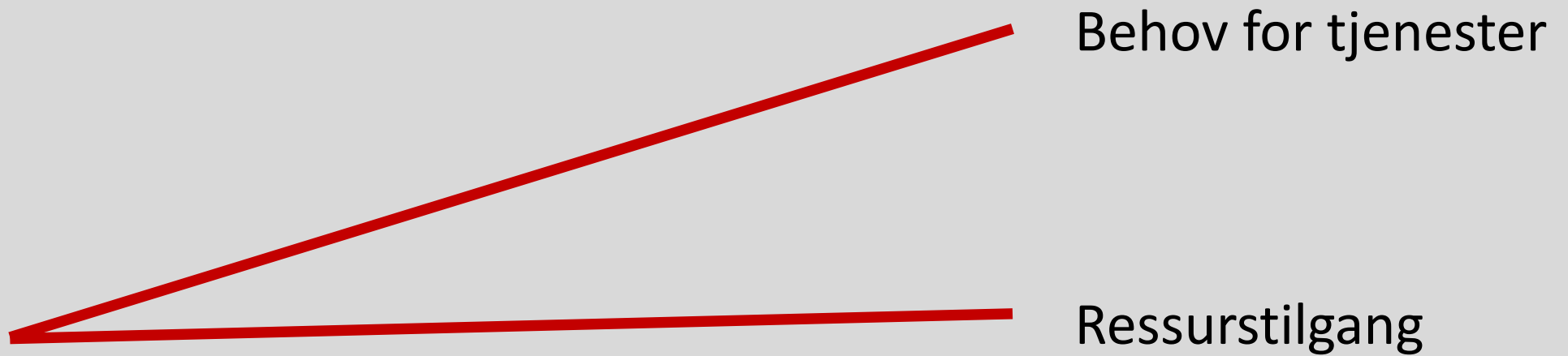
A composite image of Earth from space. The top half shows a city skyline with a rainbow over a green field. The bottom half shows a satellite in orbit and a space shuttle. A large red 'X' is overlaid on the center.

**Vi MÅ forholde
oss til bærekraft
og behovet for
omstilling!**

Fordi... regnestykket ikke går i hop

Hva betyr det?

Hva vil være behovene?

Konsekvens av flere eldre?

- I 1995 kunne en 70-årig mann forvente å bli 81,9 år.
 - 11,9 gjenstående leveår
 - Selvhjulpen i 8,0 av årene
 - **Behov for hjelp i 3,9 av årene.**
- I 2017, kunne han forvente å bli 85,3 år
 - 15,3 gjenstående leveår
 - Selvhjulpen i 12,1 av årene
 - **Behov for hjelp i 3,2 av årene**
- Mønsteret er det samme for kvinner.
- Nedgang i behov pr. eldre. Men: Flere eldre gir totalt økning. Særlig 80+ (Dobling 90+ innen 2040)
- Vi må legge til rette for flere friske år blant eldre, samtidig som vi må jobbe for et godt tilbud til de eldste eldre som faktisk har behov for tjenester.

Hvor vokser det mest kompetanse?

- Antall innbyggere i Norge i yrkesaktiv alder øker med ca. **30.000** fram til 2050
- Antall innbyggere i Norge over 67 år øker med neste **600.000** fram til 2050

Eldrebølge??

Vi får flere eldre. Og vi får flere av de eldste eldre. Men....

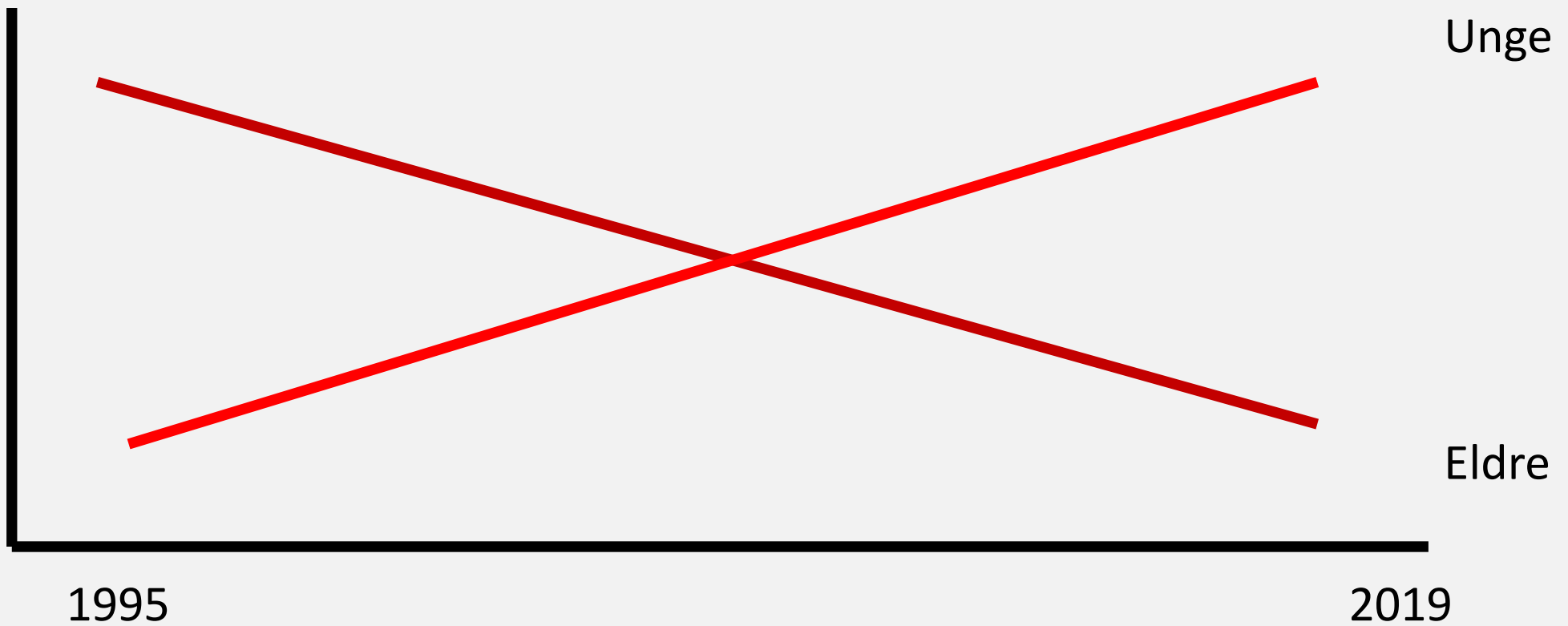
Er eldrebølgen like mye en bølge av ressurser/kompetanse som en bølge av behov?

Hvordan kan vi utløse og legge til rette for denne ressursen?

Og hvilke konsekvenser har det for hvordan vi innretter tjenestene våre?

Psykiske lidelser blant eldre og unge?

Samfunns-
perspektivet:

«Aldersvennlige
samfunn»

WHO: Et samfunn som er «inkluderende og tilgjengelig – som fremmer aktiv aldring

- Et samfunn der vi greier oss selv så lenge som mulig
- Et samfunn der det også *legges til rette for* at vi skal greie oss selv
- Et samfunn der alle aktørene i storsamfunnet tar sitt ansvar
- Et samfunn der seniorenene (og alle) føler seg nyttig

Et samfunn som bidrar til «det gode liv»: Mestring, deltakelse, inkludering, aktivitet.

Uavhengig av gruppetilhørighet eller alder.

Creating cities for all.

Vi drives av den enkle, men tydelige ideen om at hvis alt vi gjør i byene våre er bra for en 8-åring og en 80-åring, så vil det være bedre for alle mennesker.

Vårt oppdrag er å initiere til handling, utfordre status quo og skape sunnere, mer rettferdige og bærekraftige byer for *alle* mennesker

Vår visjon

Sunne, glade og bærekraftige byer for folk å vokse opp og bli gamle i; der alle mennesker har rett til trygg og aktiv mobilitet, innbydende og tilgjengelige offentlige rom, og inkluderende bybyggingsprosesser.

Andre måter - annen forståelse

Bærekraftstanken

Å bruke ressursene på en slik måte...

- At det er balanse mellom kostnader og verdiskaping
- At vi kan drive med det over lang tid uten negative konsekvenser
- At det ikke utgjør en trussel for mennesker og miljø

Bærekraftstanken fremmer en utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov

«Det hjelper ikke å bruke enda mer penger feil»

- Vi må bort ifra «oss» og «dere» og over til et felles «vi» – Det er tid for handling. Samhandling.
- Det igangsettes stadig nye tiltak og prosjekter – som i liten grad er koordinert, og som i stedet for å forenkle og samle, i realiteten bare øker kompleksiteten og skaper behov for nye oppgaver...
- Vi bruker enorme ressurser på å iverksette nye løsninger i et system som er basert på utdatert tankegods.

Netverkskoordinator Tor Sætrang,
Dagens Medisin 31.5.23

Et nytt tankesett

Fra problemforståelse til ressursforståelse

Fra reparasjon til forebygging og
ressursutløsning

Fra flere aktører og forvaltningsnivå til én
tjeneste

Fra samarbeid til samhandling

Fra forbruk til bærekraftig forvaltning

Fra verdiskaping i arbeidslivet til verdiskaping
i livet

Fra funksjonshemmet til funksjonshindret
(NOU 2023:13)

Fra pasient og bruker til individ og innbygger

Bærekraft gjennom *samhandling*

- **Samarbeid** - hvordan den enkelte arbeider med sin del av oppgaven for å nå et felles mål
- **Samhandling** - gjensidig *forståelse* og *tilpasning* mellom egne og andres arbeidsoppgaver

Refleksjon: Kan vi utvikle oss som «bærekraftsaktører»?

- Forebygge.
- Samhandle.
- Effektivisere.
- Verdiskape.
- Tjenesteopplevelser.

F.eks. NAV Hjelpemiddelsentral og kommunene som ett system med samme mål og samme tanke sett, og som deler og utvikler kompetanse som ett system...?

En bærekraftig velferdstjeneste

1. Ressursutløsning.
2. «Det gode liv» verdiskaping for den enkelte
3. «Det gode samfunn» verdiskaping for alle
4. Tilrettelegge, koordinere, stimulere, koble, belønne
5. En god tjeneste for de som trenger det

Mine refleksjoner. Jeg tror.... Vi må....

1. Vi må omstille hodene våre, ta et positivt utgangspunkt, legge bærekraftstanken til grunn og *handle*
2. Vi må tilrettelegge og stimulere for utløsning og bruk av ressurser og kompetanse. Aldri har samfunnet hatt så mye kompetanse som nå.
3. Vi må utvikle gode, inkluderende samfunn for alle
4. Vi må samhandle på en helt ny måte og med felles mål. På tvers av sektorer, etater, næringsliv og frivilligheten.

Takk for meg!

frode.selbo@nav.no

